І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 90. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS СУБОТА, 10-го ТРАВНЯ (MAY) 1975 No. 90. VOL. LXXXII.

Проф. Іван Телюк очолив Економічний Департамент Університету в Ню Гейвені

Ню Гейвен. — Проф. Іван Телюк, бувший заступник головного предсідника УНСоюзу та почесний голова стейтової Округи УНС стейту Коннектикат та відомий суспільно - громадський діяч, очолив Департамент економічних наук в університеті Ню Гейвен. На протязі дванадцять років професорської праці, проф. Іван Телюк був членом важливіших економічних комісій університету, як рівнож членом Сенату на протязі п'яти років.

В університеті тепер студіює понад 6.000 студентів, які мають нагоду осягнути наукові бакалярські і магістерські ступені, студіюючи предмети інженерський, торговельний або загально-освітній. Економічний департамент тепер затруднює 8 постійних і 10 частинно затруднених викладачів і є одним з найбільших департаментів університету.

Крім наукової праці, проф. Іван Телюк є членом Плянувальної Комісії міста Ню Гейвен, головою економічної Комісії Політичної Ради УККА, членом Крайового Комітету і головою стейтового Комітету Коннектикат святкувань 200-річчя Америки.

Д-р Ю. Куляс переобраний на голову Відділу УККА в Чікаґо

Чікаґо. (УККА). — Дня 13-го квітня 1975 року, після посвячення домівки Відділу о годині 3-ій по обіді, в 4-ій по полудні відбулися Річні Загальні Збори Відділу УККА в Чікаґо. Зборами проводила Президія в складі: дир. Р. Мицик — голова, д-р Р. Смук, інж. В. Ростун і д-р Р. Кобилецький — заступники голови. Секретаріював інж. О. Почиваник. Після прийняття порядку нарад і вибору Верифікаційної та Номінаційної комісій, за працю цілої Управи звітував голова Управи, д-р Юліян Куляс.

Як праця Відділу розгорнулася творчо майже на кожному відтинку життя української громади в Чікаґо, так і обширна дискусія над звітом була конструктивна й всеобіймаюча. Після звіту Верифікаційної Комісії на пропозицію Номінаційної Комісії, одноголосно перебрано на голову Управи Відділу д-ра Ю. Куляса.

В дальшому вибрано Управу в такому складі: заступники голови: ред. М. Панасюк, інж. В. Левицький, д-р М. Куропась, інж. Р. Бігун, секретар — Антон Коцепула, касир — Василь Бражник, культурно - освітній референт інж. С. Голяш, організаційний референт — Богдан Кашуба, референт молоді — д-р П. Надзікевич, референт УНФоду — інж. В. Голод, референт суспільної опіки — д-р Г. Щербанюк.

Члени Управи: п-ні О. Федак, П. Коновал (заступник культурно-освітнього референта), д-р М. Харкевич, мґр. В. Лущак, Б. Старух, І. Дронь.

До Контрольної Комісії увійшли: д-р Р. Смук, інж. П. Вихрій, д-р П. Торула, пані О. Маркусь, В. Кохно.

Товариський Суд: д-р Р. Кобилецький, С. Дмитренко, д-р П. Питель.

Українці візьмуть участь у Міжнародному фестивалі в Толідо

Вашінгтон. — Травневе число „Вайсентеніял Таймс", офіційного органу Адміністрації 200-річчя Американської Незалежности, інформує, що від 16-18 травня ц.р. в Толідо, Огайо, проходитиме Міжнародний фестиваль, в якому візьмуть участь представники 45 етнічних груп і національностей, між ними й українці. „Вайсентеніял Таймс" пише, що цей фестиваль — це один з найбільших етнічних фестивалів у ЗСА. Цього року відвідувачі можуть „побачити українських танцюристів із шаблями, болгарські й македонські танці „коло", автентичні німецькі ресторани, балет молодих мехіканців і багато інших виконавців". На цей фестиваль мають прибути також мистецькі ансамблі із закордону, наприклад, танцюристи із Польщі, Ямайки тощо. Організатори сподіваються, що фестиваль відвідає понад 60,000 осіб.

Підготова до Канадського Національного Українського Фестивалю у Давфині в повному ході

Традиційний, бо десятий з черги річний Канадський Національний Український Фестиваль у містечку Давфині в Манітобі, Канада, відбуватиметься цього року від четверга, 31-го липня, до неділі, 3-го серпня — інформує Джон М. Гендерсон, голова Фестивального комітету. Під час цього фестивалю, в якому кожного року активну участь бере УНСоюз, відбуватимуться мистецькі програми, під час яких виступатимуть найкращі танцювальні і вокально - музичні ансамблі з різних місцевостей Канади й ЗСА. Відвідувачі матимуть змогу також побачити зразки українського народного мистецтва, які будуть розміщені по численних кіосках. Десятки тисяч відвідувачів, які прибудуть з Канади і Америки та інших країн світу, зможуть також придивлятися, або брати участь в імпрезах.

Головна Канцелярія УНСоюзу інформує, що якщо із стейтів східнього побережжя Америки зголоситься досить охочих взяти участь у цьогорічному фестивалі в Давфині, то будуть пороблені заходи винаймити спеціяльний літак. В справі ближчих інформацій щодо цього літака можна писати до: Ukrainian National Ass'n, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303, або до Адміністрації „Свободи" — "Svoboda" 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303, або телефонувати: (201) 451-2200; (212) 227-5250; (201) 434-0237; (212) 227-4125.

СКВУ, ІЄРАРХИ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ ЗАКЛИКАЮТЬ ВІДЗНАЧИТИ ДЕНЬ МАТЕРІ ВИЯВОМ СОЛІДАРНОСТИ З НЕСКОРЕНОЮ УКРАЇНОЮ

ЗВЕРНЕННЯ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

В більшості країн світу святкується в другу неділю місяця травня День Матері. Цьогорічний День Матері, що припадає на 11-го травня, відзначатиметься ще більш святочно з приводу того, що 1975 рік проголошено Міжнародним Роком Жінки.

Комісія Прав Людини при СКВУ звертається до всього українського громадянства у вільному світі з закликом використати цей день для акції оборони поневолених матерів в Україні, а зокрема матерів, яких запроторено до тюрем і таборів примусової праці.

Комісія Прав Людини при СКВУ вже звернулася до крайових громадських централь і комітетів оборони прав людини, пропонуючи, щоб вони організували з нагоди Дня Матері відповідні інформативні і протестаційні виступи, маніфестації, публікації в пресі, висилку карток до совєтських посольств, висилку звернень до урядів країн свого поселення з домаганням їх інтервенції в обороні переслідуваних, висилку ув'язненим і переслідуваним матерям в Україні привітальних карток і телеграм з нагоди Дня Матері тощо.

Закликаємо українські громади, а в першу чергу усі жіночі організації, включитися активно в цю кампанію, щоби довести до відома нашого оточення тяжку долю українських жінок в СССР і добитися підтримки того оточення в нашій дії. Для цього треба не тільки солідарно і масово підтримати почини своїх централь і комітетів оборони, але й проявити якнайбільшу власну ініціятиву в кожному осередку, слідкуючи за різними з'їздами і конференціями, які відбуваються з нагоди Року Жінки, і беручи в них активну участь, провадити на їх форумі інформаційну акцію.

Ми віримо, що наша молодь, яка так віддано і ефективно присвятилася акції оборони В. Мороза та інших політв'язнів, займе передове місце також і у цій акції.

До такої спільної, солідарної і творчої дії кличемо усіх! В Міжнародному Році Жінки віддаймо пошану, підтримаймо і обороним многострадальну українську Матір в день її свята.

Комісія Прав Людини СКВУ

Торонто, Канада

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ІЄРАРХІЇ КАНАДИ

Дорогі Братя й Сестри,

Для належного вияву зорганізованої солідарности українців у вільному світі з українським народом на рідних землях в його геройській боротьбі за суверенні права Христової Церкви й свою власну національну й політичну незалежність, Секретаріят Конґресу Вільних Українців проголосив місяць травень „Місяцем СКВУ".

Точну програму такої нашої солідарности з нескореною Україною проголосив Секретаріят СКВУ для Канади через окреме звернення Центалі Комітету Укаїнців Канади.

Особливу увагу звертається в цій програмі на потребу вияву нашої всеукраїнської солідарности з українською жінкою - страдницею, що як мати стоїть непохитно в обороні української родини, Христової правди й незалежности свого рідного українського народу. На таку окрему увагу заслуговує собі українська жінка зокрема в цьому році, проголошеному Об'єднаними Націями „Роком Жінки". Неділя 11-го травня — День Матері — передбачений в цій програмі як найкраща нагода для такого вияву нашої солідарности з українською жінкою - страдницею.

Крім цього в програмі вияву нашої солідарности з українським народом передбачується: публічні громадські віча, збірки на бюджет СКВУ, зібрання й висилка підписів до федерального уряду Канади й до Об'єднаних Націй в обороні провідників наших Церков, творців української культури й взагалі всіх тих наших братів і сестер, що караються в Совєтському Союзі за свою незломну поставу в обороні основних прав Христової Церкви й свого українського народу.

Оцим нашим письмом, ми взиваємо Вас усіх, Дорогі Браття й Сестри, активно включитись в цю творчу дію нашої найвищої української громадської установи у вільному світі та вповні піддержати морально й матеріяльно цей її гідний почин. Такої постави вимагає сьогодні від нас наша християнська солідарність і загальне добро українського народу. То ж покажім при цій нагоді нашу правдиву любов до Бога через дійсну й творчу любов до рідного брата. „Будьте ж виконавцями слова, а не тільки слухачами, що себе самих обманюють", каже св. Апостол Яків (Пос. І, 22). Покажім ділом, що ми розуміємо виклик тієї трагічної хвилини нашої історії.

Ми щиро благословимо Вас усіх, Дорогі Браття і Сестри, та остаємось з любов'ю до Вас у Христі Господі.

Дано у Вінніпегу, Едмонтоні, Торонті, Саскатуні й Нювестмінстері, дня 23-го квітня 1975 року.

† Максим Германюк — Митрополит Вінніпеґський
† Ніль Саварин — Єпископ Едмонтонський
† Ізидор Борецький — Єпископ Торонтонський
† Андрей Роборецький — Єпископ Саскатунський
† Єронім Химій — Єпископ Нювестмінстерський
† Дмитро Грещук — Єпископ Помічник Едмонтонський

ЗВЕРНЕННЯ ВПРЕОСВ. ВЛАДИКИ АМВРОЗІЯ, МИТРОПОЛИТА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У ЗСА

Високопреподобні і Всечесні Отці,
Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Постановою Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців проголошено місяць травень 1975 року — „Місяцем СКВУ" — з метою засвідчити солідарність з нескореним українським народом на рідних землях, а теж популяризувати завдання і діяльність Світового Конґресу Вільних Українців та придбати фінансові засоби для цієї діяльности.

Світовий Конґрес Вільних Українців, верховна надбудова українського громадського життя у вільному світі, одним із своїх статутових завдань визначає — несення всякої можливої допомоги українському народові в його змаганнях за волю і державну незалежність. В практичному вияві цього завдання, Секретаріят СКВУ закликає українську спільноту поза межами України відзначити неділю, 11-го травня 1975 року, „ДНЕМ СОЛІДАРНОСТИ З НЕСКОРЕНОЮ УКРАЇНОЮ", та слати молитви до Всевишнього в намірені українського народу, а тому, що в цей же день припадає „День Матері", віддати також належну пошану Українській Матері - Страдниці, переслідуваній і в'язненій в Україні за її непохитну вірність Богові та материнську любов для своїх дітей, родини й українського народу.

У час, коли на українських землях Москва посилено переводить духове й фізичне винищування українського народу, його культурних надбань, традицій і мови, наголошення в „Місяці СКВУ" нашої солідарности з братами і сестрами на Батьківщині, не тільки зогріє світлом любови й надії їхні знедолені серця та додасть їм снаги у боротьбі за Богом дане українському народові право жити вільно у власній, ні від кого незалежній державі, але теж і скріпить почуття єдности і братерства серед української спільноти у вільному світі.

На перехресних шляхах історичного призначення Україна стала „живим прикладом" для усього людства в обороні Правд Христової Церкви та у змагу за національні, культурні й людські права не тільки українського народу, але й інших поневолених народів. Невмирущість Української Мовчазної Церкви в катакомбах та героїзм спротиву Нескорених в Україні — це світлі передвісники закінчення національної Голгофи українського народу.

Схвалюючи шляхетні почини Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців зміцнювати національну й духову єдність Українців у всьому світі й плекати любов до своєї Церкви і всього, що рідне й дороге українській людині, кличемо наших вірних активно підтримувати корисні дії СКВУ, а зокрема дати праці Секретаріяту СКВУ моральну й матеріяльну підтримку.

У глибокому почутті солідарности з нескореною Україною, у місяці присвяченому Божій Матері, доручаємо відслужити в наших церквах, у неділю 11-го травня ц.р., Святі Літургії в намірені українського народу та нашої Страдальної Церкви.

† Амврозій
Митрополит
Філядельфійський Архиєпископ

Філядельфія, Пеннсилвенія
1-го травня 1975 року

ТРИ УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТВ'ЯЗНІ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СССР З ВИМОГОЮ ПОШАНУВАННЯ ЇХНІХ ПРАВ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Три українські політв'язні в одному із совєтських т. зв. виправно-трудових таборів суворого режиму: Степан Сапеляк, А. І. Турик та Д. Д. Гриньків, звернулися в грудні м. р. окремим листом - заявою до голови Президії Верховної Ради СССР М. Підгорного, вимагаючи признання і пошанування належних їм прав політичних в'язнів. У зверненні, датованому 12-го грудня 1974, дослівно сказано:

„Москва, Кремль. Голові Верховної Ради СРСР гр. Підгорному М.

Від політв'язня Сапеляка Степана, засудженого за статтею 61, ч. 1 і 64 КК УРСР на 6 років покарання в колонії суворого режиму.

Від політв'язня Турика А. І., засудженого за статтею 54 1а, 54[10] ч. 11, 54[11] на 25 років.

Від політв'язня Гриньківа Д. Д., засудженого за статтею 62, ч. 1, 64 на 7 років суворого режиму.

Заява.

Я був засуджений на території УРСР за злочин цілком не кримінальний, а як сказано у присуді, „антирадянську діяльність на території Тернопільської і Львівської областей з метою відірвати Україну від СРСР, за т. зв. підпільно-організаційну діяльність, спрямовану на підрив і послаблення Союзу Радянських Соціялістичних Республік".

До цього часу мене тримають у ВТТ (Виправно-трудовому таборі) суворого режиму, де існує справжнє насильство над правом людини, а саме: 1) примусова праця, 2) обмеження прав в'язня на побачення, арештантський одяг, харчування згідно з наказом ч. 20 з 1972 р., 3) в'язнення мене як кримінального злочинця на чужій для мене землі.

Вважаю за властиве заявити Вам, Шановний голово, що оскільки я не визнаю себе в'язнем, який доконав кримінального злочину, але в'язнем за політичну справу, я вимагаю:

1. Визнання статусу політв'язнів в СРСР,

2. Дати мені можливість відбувати покарання на Україні, оскільки я там доконав злочин.

3. Вдоволити мою і моїх друзів - співв'язнів вимогу відносно деяких прохань, а іменно:

а) припинити примусове гонення на роботу,

б) дати можливість користуватись додатково усіми благами людей — відносно харчування, побачень і медичної допомоги, що передбачаються не наказом ч. 20 для кримінальників, але нормами для політв'язнів.

У зв'язку з цим, що до сьогодні в СРСР не виконують елементарних норм і законів, які були затверджені на Всесвітній нараді прогресивних партій людства 10 грудня 1948 р., я висловлюю протест і висилаю цю заяву. А якщо до місяця, протягом 30 днів, не дадуть мені ясної відповіді для задоволення бодай половини вищенаведеного, я відмовляюся від:

1) виходу на роботу,

2) стриження волосся.

Прошу негайно вглянути у цю справу і дати мені повну і всебічно ясну відповідь на мою заяву і протест.

12 грудня 1974

Політв'язень
Сапеляк
Гриньків
Турик

ЛЕВ РУДАКЕВИЧ ІНФОРМУЄ ПРО ЖОРСТОКІСТЬ КОМУНІСТІВ У КАМБОДЖІ

Араніпратет, Таїланд. — Сюди прибув 8-го травня з Камбоджі разом з останньою групою чужинців кореспондент „Ей-Бі-Сі Нюз" Лев Рудакевич, який залишився був в Камбоджі, незважаючи на не надто задовільний стан здоров'я у зв'язку з хворобою малярії. Він був у столиці Камбоджі, коли її зайняли комуністичні війська та був свідком жорстокої поведінки нового комуністичного режиму з місцевим населенням у перші дні встановлення нового комуністичного режиму з місцевим населенням у перші дні встановлення комуністичної влади. Про це він розповів безпосередньо після переходу камбоджсько-таїландського кордону і ці його інформації передали американські телевізійні станції в прогармі своїх новин в четвер, 8-го травня. Його зовнішній вигляд виразно виявляв пережиття упродовж останніх восьми днів під комуністичною владою.

Лев Рудакевич у студентських роках проживав у Ню Йорку та Філядельфії, де був активним в Українській Студентській Громаді та в Пласті. З 1971 року він працює кореспондентом в країнах південносхідньої Азії.

УКРАЇНСЬКА ПИСАНКА ТЕМОЮ НОВОГО ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ

Клівленд (Надія Дейчаківська). — Я мала щастя бути в перших, що мали змогу оглянути новий короткометражний фільм „Писанка". Подібно, як знаний уже фільм Славка Навроцького „Вівці в дереві", „Писанка" належить до категорій документальних культурно - освітніх фільмів. Це є кольоровий озвучений фільм, який від початку до кінця переносить глядача у світ краси і мистецтва. Вже перший кадр фільму (сцена чудово положеного потока, який рвучко несе різні роди і розміри писанок) надає тон динамічности, лаконічного вислову і майстерности кінематографії. Перші кадри фільму зображують різні традиції та вірування, пов'язані з писанкою. Для цієї інформації автор використовує картини мистця Василя Курилика, які своєрідно й унікально передають глядачеві цю тему. Слідує техніка писання писанок; тоді різні стилі — з різних частин України. Настроєвою несподіванкою є сценка з-під церкви св. Юра в Ню Йорку: великодні кошики і виведення гагілок — ефективний контраст — кольори народних строїв і граціозний легкий рух на тлі сірих, понурих мурів Ню Йорку. При кінці показані оригінальні писанки — твори сучасного мистця, на підставі народних мотивів. Надзвичайно добре зредаґований, зсинхронізований і фахово виголошений текст — в англійській мові. Органічною частиною фільму є музичний супровід від першого до останнього кадру, а саме, сріблисті струнні звуки бандури маєстра Григорія Китастого. І зорові і слухові естетичні змисли глядача виповнені „по вінця" красою. Як талановитий кіносценарій передає невичерпну красу української писанки, так музика у виконанні Китастого передає красу і чар української пісні.

Це є перший, як мені відомо, фільм на цю тему, не тільки творчо осмислений але й технічно виконаний чітко і дбайливо.

Автором кіносценарію продуцентом і власником фільму є Марко Перейма, студент кінематографії (викінчує маґістерію) в Огайському Стейтовому Університеті. Глядач дістає враження, що автор ставиться до цієї теми з великою ніжністю і з пієтизмом — і не диво, коли взяти до уваги, що Марко виростав у родині, яка плекає культ писанки і яка видала кілька писанкарок і мистців. Марко є сином мистця Аки Перейми і племінником писанкарки Тані Осадци. Зразки писанок, використані у цій продукції є якраз виконання Тані Осадци.

Марко каже, що це тільки початок. Уже в підготовчій стадії у нього є фільм про українську вишивку, а в дальшому пляні серія фільмів з подібною тематикою (українське народне мистецтво). Мені здається, що у наших школах якраз дуже бракує таких зорово - слухових матеріялів і тому треба радіти, що Марко Перейма хоч частинно заповнить цю прогалину.

Як голова комітету „Українська Спадщина, Інк." в Клівленді, радію, що фільм появився якраз в час для використання у наших програмах під час святкувань 200-річчя Америки і рекомендую його всім для такого ужитку. В кожнім осередку якась організація, чи школа чи інституція повинні закупити копію цього фільму—щоб мати для сталого випозичування — чи то в українській громаді, чи для не-українського довкілля. Ця праця Перейми частинно фінансована фундацією „Ohio Arts Council" Інформації можна набути у самого продуцента: Morko Pereyma, 3225 E. Rt. 55, Troy, Ohio 45373

А. Солженіцин провів Великдень серед канадських росіян

Монтреаль. — Александр Солженіцин, який прибув з відвідинами до Канади, провів Великодні свята серед росіян у Монтреалі і був присутній на святочних відправах в соборі Петра і Павла, де служив архиєпископ Сильвестер. Після Богослуження під час сніданку з участю біля яких 200 осіб, членів парафії влаштовано привітання для письменника, який з цієї нагоди промовив до зібраних, висловивши радість, що має змогу зустрінути Великдень в колі віруючих людей-росіян — інформує „Новоє Рускоє Слово" з 9 травня. Наступний день А. Солженіцин провів на оселі „Ля Бель", де мають свої доми С.Г. Трубецкой та прот. А. Шмеман, в товаристві якого письменник знайомиться з Квебеком. Про ці відвідини інформували відтак радіостанції, а також БіБіСі в своїх пересиланнях до Совєтського Союзу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Btx 346 Jersey City, N.J. 07303

В День Матері

Цісї другої неділі травня, як уже від багатьох років, у церквах і святинях відправлятимуть Богослуження та відмовлятимуть молитви за здоров'я, силу і щастя тих, які цього найбільше потребують: наші Матері. На честь Матері будуть цісї неділі розмови і співи, будуть квіти і побажання та подарунки по приватних домах, як і не в одних очах заблисне гаряча сльоза жалю і смутку по тих Матерях, що їх уже немає між живими. Таке бо вже життя.

І в цьому Дні Матері багато з нас, мавши на думці нашу рідну Матір, чи нашу дружину — матір, свідомо чи підсвідомо подумає і про матір, як найвище і найшляхетніше поняття на цій землі та не одне з нас зробить малий „іспит совісти", чи і наскільки ми про це пам'ятали та відповідно поступали у щоденному житті. Не тільки бо гарних слів, живих квітів та добрих побажань чи якогось подарунку потребує наша Мати в її День, але куди більше: вона потребує нашої любови, пошани та уваги і допомоги та зрозуміння і вирозуміння в нашому практичному поступуванні і поведінці кожного дня в році. Ми зробили б нашим Матерям найкращий і найцінніший подарунок, якщоб ми таку тверду постанову винесли в цьогорічний її День.

Думаючи про нашу рідну Матір, у цей її День ми повинні подумати і про кожну Матір, зокрема ту найчастіше безіменну Матір - українку на рідній землі, яка в обставинах жорстокої окупації кожного дня переживає біль Богородиці тоді, як її єдинородний Син був розп'ятий на хресті. Нашу любов і нашу пошану та наш подив до рідної Матері може тільки збільшити і збагатити новими почуваннями думка про тих наших Матерів - героїнь, які в найстрашніших обставинах з надлюдською силою, відвагою і завзяттям боряться за свої материнські права, за долю їхніх чоловіків і дітей, як і за власну людську гідність. Вони в неволі, але вони — за їхніми словами — „зберігають понуття внутрішньої свободи" і безстрашно її виявляють.

Українська Мати — це уосіблення і символ цього найвищого поняття в нашому житті. Їй місце на найвищому і найціннішому п'єдесталі, і не тільки в її День, але кожного дня і в усьому житті!

Їм волі не діждатись

Амнестія для в'язнів у СССР, яку проголосив совєтський режим при нагоді відзначування 30-річчя т. зв. „Дня перемоги", а точніше закінчення Другої світової війни в Европі, не стосується таких категорій в'язнів: небезпечних злочинців (гвалтівників, грабіжників, спекулянтів іноземною валютою, нелеґальних виробників зброї і вибухових матеріялів тощо), кримінальних рецидивістів і засуджених за т. зв. „протидержавні злочини", тобто політичних в'язнів. Очевидно, враховуючи ситуацію в СССР, цього можна було чекати, але все таки, ця проблема вимагає окремої уваги.

Як відомо, совєтський режим не визнає офіційно наявности політичних в'язнів в СССР. Осіб, обвинувачених за політичні проступки з точки зору режиму, в СССР кваліфікується в найкращому випадку як тих, що „завдають шкоди совєтській державі". Ці особи — це „антисовєтські елементи" діяльність яких нібито спрямована проти „соціялістичного ладу", але мотивами діяльности їх не політичні моменти, а вислуговування „ідеологічним іноземним підривним центрам", „ідеологічним диверсіям та іншим ворожим акціям, які організує імперіялізм проти нашої країни", як це написано у „Радянському праві" з березня 1975 р.

Такий „критерій" застосовує совєтський режим щодо дисидентів в СССР, саджаючи їх на довгі роки до тюрем і концтаборів, чи запроторюючи до психіятричних лікарень, де вони вмирають страшною повільною смертю. Для цих осіб немає ні помилування, ні пошани, щодо них стосуються всі можливі і найбрутальніші засоби терору. Мало того, їм не вільно ні називати, ні вважати себе політичними в'язнями, бо в очах совєтського „правосуддя" всі вони — „диверсанти", які підступно „зловживають (совєтськими) свободами".

На Заході є, як знаємо, багато комуністів, які свідчать про безупинні змагання політичних совєтських в'язнів за те, щоб за ними визнали формально статус політичного в'язня. Совєтський режим на це не погоджується, побоюючись, що, визнавши за відповідною групою в'язнів статус політичних в'язнів, тим самим мусітиме формально признати факт існування в СССР меншої чи більшої політичної опозиції.

Згідно з совєтською інтерпретацією в СССР такої опозиції немає і для неї немає навіть „об'єктивних передумов", бо вона неможлива, мовляв, „у зв'язку з дійсністю в нашому (в совєтському) розвиненому соціялістичному суспільстві соціяльної бази для виникнення будь-якої опозиції, про появу якої маячно мріють імперіялістичні ідеологи" („Радянське право", березень 1975).

Така є трагічна дійсність, і тому політичним в'язням в СССР не тільки не діждатися волі, а навіть статусу політичного в'язня. З цих міркувань потрібна всебічна і максимальна підтримка Комісії прав людини СКВУ в обороні політичних в'язнів в СССР, в тому зокрема політичних в'язнів-українців.

Малколм Тун наименований на амбасадора до Ізраїля

Вашінґтон. — З Білого Дому у середу, 7 травня, повідомлено, що президент Джералд Форд наименував Малколма Туна, дотеперішнього амбасадора до Юґославії, на пост амбасадора до Ізраїля. Якщо Сенат погодиться на цю номінацію, то Тун займе пост після Кеннета Кітінґа, який помер минулого понеділка. Малколм Тун є професійним дипломатом, який від 1969 до 1971-го року був амбасадором до Чехо-Словаччини, а раніше займав різні пости в американській амбасаді в Москві. В кінці 1960-их років він керував відділом совєтських справ у Державному департаменті.

П. Феденко

ПОЛІТИЧНА ЛЕКЦІЯ — КУРДИСТАН

Мюнхен. — 1913 року, готуючись до іспиту з грецької мови, я прочитав книгу „Анабасис" (похід вгору), яку написав Ксенофонт, учень філософа Сократа. Ксенофонт описав у своїй книзі поворот 10 тисяч грецьких вояків, які служили в перському війську і поверталися в рідний край долинами й горами до моря. В поході 401 р. перед Христом вони мусіли вести бої з різними племенами, котрі не хотіли пускати чужого війська на свою територію. Найбільші шкоди грецьким воякам, що були найманцями у Персії, чинило плем'я, яке Ксенофонт називає „кардухой". То були предки сучасних курдів, що завзято боролися до весни 1975 року проти панування арабів Іраку.

Курди — народ індо-европейський, що прийняв ісламську віру. Історична недоля цього народу в тім, що територію курдів розділено аж між п'ятьма державами. Два мільйони курдів живуть у Персії (Іран), коло двох мільйонів у Туреччині, 500 тисяч у Сирії, коло 100 тисяч у Совєтському Союзі. В Іраку жило до весни 1975 р. більше мільйона курдів. Область іракських курдів багата на нафту: Моссул і Киркук — центри добування нафти, яку використовує уряд Іраку в Баґдаді.

Національна свідомість курдів стоїть найвище в кордонах Іраку. Тут курди почали завзяту боротьбу за автономний або самостійний „Курдистан". Курди під пануванням перським і турецьким не могли виступити проти чужої влади. Турецький уряд не визнає курдів за окремий нарід, просто називає їх „верховинцями".

Боротьбі курдів Іраку за волю деякий час помагала Москва, щоб здобути під свій вплив територію Курдистану з її нафтовими багатствами. Уряд Персії, котрий мав спір з Іраком за острови в Перській затоці, теж допомагав курдській армії на чолі з муллою Барзані. Як високо шанували в Москві командира курдського війська, видно з того, що Барзані дано почесний титул — маршала СССР.

Армія Іраку не могла розбити війська курдів. Тому мусів уряд Баґдаду визнати автономію Курдистану, але не додержав договору. Війна тривала далі. Однак міжнародна ситуація змінилась на некористь курдів. Москва почала помагати „лівому" урядові Іраку і перестала постачати зброю курдам. Єдино з Персії (Ірану) курди одержували зброю. Але й це кінчилося. В березні 1975 р. на конференції голов нафтодайних країн в Альжирі помирилися давні суперники: шах Персії і віцепрезидент Іраку заявили, що між цими державами має настати мир і згода.

Шах Персії припинив постачання зброї курдам і іракські араби почали огнем і мечем винищувати людність Курдистану, курди могли втікати з рідного краю тільки в Персію, бо турецький уряд не дозволив переслідуваним курдам шукати рятунку в Туреччині.

Трагедія Курдистану нагадує нам нашу трагедію в боротьбі за незалежність. Після 1917 р. ніодна держава в світі не мала охоти допомогти українському народові в його боротьбі за самостійність. Навпаки: щедра допомога приходила ворогам-гнобителям України. Це вияснив, між іншим, польський публіцист Леон Василевський у своїй книжці: „Українське питання як міжнародна проблема" (Варшава, 1930 р.).

Л. Василевський ствердив, що власні сили народу в боротьбі за незалежність не досягають мети, коли немає сприятливої „міжнародної коньюнктури", прихильного ставлення до чужих держав. Поляки учинили повстання в 1794, 1830-31 і 1863-64 роках, але програли, бо не було допомоги зовнішньої. Теж повстанці Північної Америки, що проголосили незалежність р. 1776, були б розбиті, коли б їм не було допомоги з Европи, із Франції та Росії.

У нас з „легкої руки" деяких публіцистів, пишеться часто про ентузіязм, завзяття, нескореність, одержимість тощо. Але чи не було завзяття і жертвенности у геройських курдів, що роками успішно відбивали атаки вдесятеро дужчої арабської армії? Чи бракує „одержимости" - патріотизму баскам, що ведуть боротьбу за волю не один десяток років? Поляки діждали прихильної міжнародної коньюнктури тільки 1918 року, коли одночасно впали три імперії, що в кінці XVIII віку розділили Польщу: Росія, Австрія, Німеччина. Це дало можливість визволитися фінам, естонцям, латишам, литвинам, грузинам, вірменам, чехам і словакам. Але після Другої світової війни настала інша „коньюнктура", і ці народи попали під вплив і панування Москви.

Поет Василь Симоненко бачив небезпеку, в якій перебували курди в боротьбі за волю. В поезії „Курдському братові" він переживав і недолю українського народу.

ДЕРЖАВНИЙ МУЗЕЙ КНИГИ І ПРЕСИ

Київ. — Тут відкрито Державний музей книги і преси Української ССР, в якому під теперішню пору приміщується біля три з половиною тисяч експонатів, в тому рідкісні видання першого друкаря в Україні Івана Федерова, який видав у Львові в 1574 році „Апостол" та „Азбуку". Серед експонатів також є зразки видавничої справи найновіших часів.

Алла КОССОВСЬКА

МАТЕРІ

Мамо, в тебе руки — крила лебедині,
Мамо, в тебе очі — зорі провідні,
Ти моя кохана, ти моя єдина,
Як було з Тобою радісно мені.

І яке б нам в світі горе не траплялось,
І які б турботи нас не стерегли —
Мамині обійми вірно розкривались,
Заглядали в душу очі дорогі.

На її раменах, виплакавши горе,
Часто засинала я спокійним сном,
Знала я, що з нею горе переборем,
І була щаслива під її крилом.

Ти нам віддавала всю себе докраю,
І в страшний голодний тридцять третій рік,
Нам віддавши хліба чорного окраєць,
Віддала й свій віддих — відійшла навік . . ,

Боляче і тяжко згадувати нині
про свою невдячність, неслухняність, злість,
Ти завжди прощала все своїй дитині,
Ти нас зберігала янгола замість.

І тепер, коли я над твоїм портретом
Засумую гірко тут на чужині,
Все мені здається, що й за гробом десь там
Ти живеш і ніжний шлеш привіт мені.

Любов Коленська

АМЕРИКАНЕЦЬ В ГУЛАГУ

В „Ню Йорк Таймс" появились уривки з книжки Александра Долгуна „Історія Александра Долгуна: „Американець в Гулагу". Автор книжки це колишній працівник американської Амбасади в Москві. У 1948 році його заарештовано під закидом... „протисовєтської активности" й засуджено на вісім років важкої праці в концтаборах. Проте, хоча його й звільнено, він не дістав дозволу повернутись до Америки, аж до 1971 року. Сьогодні він працює у Вашинґтоні в Департаменті здоров'я, освіти й суспільної опіки. З допомогою Патрика Ватсона він написав книжку, яка описує жорстокість і безправ'я совєтських державних чинників, що нищать психічно і фізично людей, і розказує про його неймовірну Одіссею у в'язниці в Москві та на засланні. Повернувшись до ЗСА, він сказав, що від часу цих нечуваних тортур і знущань, його обличчя зодягнулось у залізну маску, під якою приховані всі його почування, так, що ні усмішки, ні смутку ані гніву ніхто вже не побачить — ця маска залишилась і досі.

Заки його ще вкинули до келії ч. 111 (де хотіли його психічно викінчити) він попав до слідчого Федорова. Там його катували, проте нічого не могли з нього видобути, бо й що ж він міг сказати... Федоров, побачивши, що Александер Долгунов не „розкається", відіслав його зі словами: „Звідсіля ти підеш до келії, де відбуватимеш якнайгострішу кару. Тебе посадять на 21 день і звідтіля ти вже живим не вийдеш". І автор книжки пише, що хоча у нього з жаху „німіло серце" — вирішив, що мусить гідно у цьому пеклі зустрінути небезпеку і триматися так, щоб не затратити свідомости.

Александра виволікли з кімнати, затягнули по кам'яних сходах і вкинули до зовсім порожної келії, де знаходилися тільки нари і відро. Жадного вікна, сіро-чорна кам'яна підлога, морозний холод, ніякого накривала. І у в'язня в душі тремтіла лише одна думка: „Уб'ю"! Коли йому подали води, в нього від зимна так тремтіли руки, що вилилась вода і зразу замерзла. Старався заснути, проте, хоча як був спрагнений сну, засипляв на часинку, а тоді знову прокидався від нестерпного холоду. Не давали йому ніякого харчу, аж за кілька днів принесли йому гірко - солону гарячу юшку з оселедців і він, доведений докраю голодом її з'їв, хоча знав, які будуть наслідки. Потім принесли йому горня води, та в нього не було сили боротись із собою і розподілити цю воду на кілька разів і зразу всю її випив. Від спраги почалися пекельні муки, він просив води, але ніхто йому її не приніс. І з цього часу почались у нього маячіння — йому здавалося, що він плаває не то в морі, не то в озері і хоче конечно напитися води. Коли приходив до свідомости, завважував, що він на підлозі, начебто плаває. Кожного третього дня приносили йому цю оселедцеву юшку і він її їв, а потім це приводило його майже до божевілля. Діставав також невеличкий „парок" хліба. Єдине, що Александер Долгун старався пам'ятати, а це кожної днини зазначував на стіні рискою, скільки він перебуває днів, друге його заняття, щоб зовсім не задеревіти від зимна — було ковзатися на підлозі по льоду, бо час до часу звідкілясь прибувала до келії вода, а потім замерзала. Раз він пробував стукати в стіну, проте ніхто йому не відстукав, він був би вдоволений, щоб прийшла принаймні сторожа й заборонила йому це робити, але ніхто не приходив. Це було страшніше всього, що від часу перебування в келії він не чув ніякого слова... — живцем поховано людину.

Так пройшов місяць, йому подавали хліб, а він в ту саму хвилину значив на стіні день. Це були єдині проблиски його свідомости, переважно він був непритомний і маячив, свідомість, хоча він за неї твердо боровся, з дня на день погасала. Коли приходив до притомности раз-у-раз повторяв слова: „Алекс, держися до кінця!" Він бо сподівався кінця... Дивувався тільки, що, хоча в келії був мороз, він не простудився.

В 41-ий день прийшли до Александра нові й нестерпні галюцинації. Він пише: „До келії прийшла миша... Мені захотілося її з'їсти. Вона мусіла прийти через малу щілину в підлозі. Коли появилася одна миша — їх тоді є більше. Мені підкочувалась слина на думку, що я міг би її з'їсти живою. Я припав до підлоги і чекав. Вона вийшла зі своєї щілини, й зневажливо пирхає... Я хотів її зловити, але вона перековзнулась крізь мої пальці.

І тоді я з нетерпінням вичікував на мою мишу. Проте вона втекла знову, заховалася у щілину. А я навіть не міг знайти тієї щілини... Вже 49-ий день я позначив на стіні. Я хочу віднайти мишу і бачу, як за мною слідкують крізь невеликий проріз у дверях, проте ніхто не думає мені допомогти. І я раптово усвідомлюю собі, що немає ніякої миші, ні ніякої щілини, а все ж далі не сходить з моєї думки бажання вловити мишу. І вона все ж ще приходить крізь щілину, яка не існує...

За мною далі слідкують крізь проріз в дверях. Сьогодні я позначив 55-ий день на стіні, я швидко вирву й буде все в порядку. Раптово двері в келії відчиняються. „В'язню, вставай"! В мене немає сили й вони мені допомагають; без жадної ввічливости, але й не брутально, ціль їхня мене забрати. Мені здається, що з ними є лікар. Чи може це було пізніше?.. Я стаю в дверях моєї келії, ч. 111, келії божевільних. Нарешті принесли подушку. Я не розумію їхніх слів. Загорнися в ковдру й подушку? Чи вони від мене їх заберуть? І дещо, що ще жевріло у мені, підказує: „Алекс — ти переміг"!

Рядки цих слів — це вийнятки з книжки; в дальшій її частині опис перебування Александра Долгуна на засланні в Гулагу. Сила цієї книжки в цьому, що написав її автохтонний американець, словам якого й правді мусять повірити і підкоритися найбільші „недовірки", які ще й досі, збаламучені пропаґандою большевиків, не вірять в безправ'я і жорстокі переслідування в СССР, а ще далі захоплені комуністичним світом, який є, мовляв, за правопорядком і стремить до... волі й братерства.

З НАШИХ БУДНІВ

ТВЕРДІ КОСТІ

З великим піднесенням на душі прочитали ми в „Свободі" новинку.. „що українці мають сильніші кості від пересічних американців". Таке, мовляв, ствердили на підставі хемічних досліджень лікарі при Бет Ізраел Медикел Сентер у Ню Йорку. Мовляв, українські кості мають від 18 до 20 відсотків більше кальцію ніж кості інших „первісничих". А кальцій є власне той хемічний складник, що скріплює чи зміцнює кості.

Що наш брат є твердої кости — це не жадне об'явлення чи наукове відкриття, а споконвічна, можна б сказати, істина. Нам здається, що вже в началі світотворення, коли Господь Бог споруджував нашого брата-русина, то зразу всипав йому до організму більшу порцію кальцію, щоб скріпити, в проєкті Божого замислу, наш національний хребет. Скільки разів, на протязі століть, ламали нам хребти і кості, колесували на колесах тортур, а ми якось і досі все те витримуємо, — дякуючи твердій кості!

Або, пригадую собі з дитячих років, як то не раз парубки побилися на весіллі, — чи то за дівчину, чи за дівчину, — дрючками, колами, люшнями і тим подібним реманентом. Здавалося, що після такої молотьби, кості розприснуться на дрібен мак в такого чи іншого забіяки! Де там!.. Хлопця відлили водою, занесли до стодоли, а той, переспавшись, йшов рано косити, чи в поле орати.

На мій скромний погляд, тут справа мається не тільки в міцних костях, але й у нашій козацькій крові. З деякого часу „Свобода" та інші газети перестали чомусь писати про надзвичайно інтересні досліди двох наших молодих науковців — д-ра Мирослава Драгана і д-ра Романа Воронки, які на підставі лябораторійних студій ствердили, що більшість українців в екзилі посідають козацьку кров, — цілком іншу від крови інших етніків! Пригадую, одного разу, на Союзівці, я теж дав д-рові Драганові повну пробівку крови, та й донині чекаю на вислід етногенетичної аналізи — скільки, мовляв, у мені ферментує того козацтва?.. Боюся, однак, що вислід може бути негативний, бо д-р Драган спускав із мене кров по великій забаві під зоряним небом Союзівки...

Тверді кості і козацька кров це те, що рятувало колись наших прадідів на протязі невеселої нашої історії, та й рятує нас, подекуди, і тут, у цій вільній країні. До цих двох компонентів — придався б нам ще й третій: тверді та міцні, як посторонки, нерви! Зокрема треба їх цим нашим братам і сестрам з України, що вибрали тепер свободу і ставлять свої перші кроки на цьому, не завжди та не однаково для всіх гостинному, континенті.

І к е р

Іванна Савицька

ДВА ТИЖНІ СОНЦЯ

Репортаж

3

В КРАЇНІ ДІСНІ

Звичайно, живучи в околиці чарівного, казкового королівства на Фльориді, треба і нам подивитись на оті чуда. Доїзд туди легкий, всі дороги провадять до того царства, скрізь знакування, пояснення, інформації.

Квиток вступу з дванадцятьома атракціями, що їх за день не можливо оглянути, сім п'ятдесять від дорослих —шість п'ятдесят від дитини. Квитки і вісім атракцій на доляра дешевше.

Від вхідної брами діставатись можна корабликом, старосвітським поїздом - фантазією, чи відкритою плятформою на вільному повітрі.

Всі вони завезуть вас до серця магічного королівства Дісні.

Коли у вас ні крихітки фантазії, коли вашим думкам не всилі вчепити крил, коли ви людина гірка, прозаїчна, невдоволена, — не їдьте туди, — бо занудитесь.

Коли у вас повні пригорщі сонця, в серці радість і охота бачити щось нове, щось казкове, фантазійне, — їдьте, беріть дітей, беріть онуків ваших, кого хочете беріть (самому їхати скучно) і дивіться на красу, на зразки сучасної техніки, на фантазію дивіться, що, — сховавши спритно комерційні цілі, — казкою і модерністю техніки робить сьогодні мільйони.

Мені вбилось у пам'ять: панорама Прекрасна Америка, яку оглядаєте гейби їдучи автом, красвиди міст, важніших історичних об'єктів, природа, техніка, здобутки господарки, індустрія, а далі — ботанічні городи, заповідники і квіти, квіти.

Який же це вдячний вклад у святкування Двісліття Країни!

А далі — казковий світ, що його оглядаєте, пливучи „венеційським човном",.. Усі персонажі світових казок в кольористах одягах, із відповідною музикою, з преганими бутафорними додатками. Я двічі сідала в чародійний човник, щоб запастись казкою надовго.

А далі, — як і на Світових виставках, прогрес „Дженерал Електрик", їзда линвовими кошичками, плавба підводним човном із капітаном Немо, всякі духи, воскові фігури, зайчики, ведмедики й птахи для найменших і корколомна „гойдалка" — каруселя, що на неї великий попит, а під нею жниво... штучних зубів і жіночих перук.

Усіх розривок і атракцій не в силі тут описати. Вони списані і подані точно в супровідній книжечці, що її дістаєте при вході.

Саме царство із фантазійним королівським замком побудоване з дерева, з коронково - білими орнаментами. Скрізь чисто-чистесенько, як у казці. Тут не вільно входити босоніж, чи без сорочки. Люди тут казково - чемні і привітні, хоч з'їхались з усіх - усюдів. Тут безліч ресторанчиків з холодними напоями й їжею.

Готелів і мотелів довкруги, хоч гать гати. Ціни не дуже то й високі. Кімната на одного — 18 долярів, на дві особи — 22.

Кажуть, що сезон готелевий добрий, шістдесят відсотків завжди зайняті. В минулому році — на сорок тільки, значить, не так уже кепсько з грошима.

Зрештою, поїдете, подивитесь, і скажете самі, наскільки правди в моєму фейлетоні.

Щасливої вам дороги!

ТА ПЕЧУТЬ НІЖКИ...

Тиждень пролетів з карколомною швидкістю і ми спам'ятались врешті, що ще не бачили моря.

— Повернемось звідтіля білими, соромно буде признатись, що були на Фльориді. Таня (молодша) везе нас автом над море і не на „Дайтона біч", бо там, в час святочних вакацій тисячі, тисячі студентів. Їдемо, отже, в таке місце, де затишно, чисто, спокійно і не дуже далеко.

Спочатку натираємося всякими цілющими мастилами. Натираємо руки, ноги, плечі, бо лиця загорілі й без моря щоденними нашими мандрівками.

Яке ж оте море в околиці Орляндо? Подібне до нашого з Атлантик Сити, з тією тільки різницею, що тут немає хідника, нема гущі готелів, а тільки пісок, пісок і безмір цілющого сонця. Воно теж пече і палить, і треба вважати дуже, тримавши міру.

Ми розбрелись відразу, хто куди знав. Дехто пішов шукати цікавих мушель, дехто ліг на рушник, щоб зловити найбільше сонця, а дехто подався самотою на тиху розмову з мевами.

А вони, оті меви, точнісінько такі самі, як у нашому маленькому Вайлвуді. Голівка у них повертається до вас, очка здивовані, налякані, ніжки тонесенькі, рожеві і високі. Меви завжди голодні, хоч їжі у морі повно.

Ходять собі, коливаються, то, знявшись полохливо на крилах, летять над воду і там, угледівши рибку, кидаються прожогом вниз, з вмілістю вправного мисливця.

Раптово зчинився крик. Одній пані, що була з нами, трапилось щось особливе. От так знечев'я стали пекти її ноги, вогнем пекти, гейби попарені кропивою.

Нічого ніби не видно. Ні плям, ні червоности, ні попарення, а пекучість така, що крий Господи.

— Ого, — каже Таня (молодша) що знає місцеві несподіванки. — До вас причепилась „джело-фіш", ота наша морська жерунка. Їдьте зо мною зараз під перший з краю водотяг сполоскати вашу біду.

І справді, обмивши ноги звичайною з-під крану водою, відразу перестало пекти.

Ми ще довго сиділи на піску, милувались, і сонцем і холодом.

Препогана джело-фіш поплила далі обпікати чиїсь там ноги, а ми, розгорнувши пікніковий кошик, отак, на дозвіллі, раювали і напувались сонцем, прекрасним сонцем Фльориди.

(Продовження буде)

Велике свято малої громади

Українська католицька парафія в Озон Парку-Вудгейвені невелика, проте замітна: всього триста родин об'єднаних навколо церкви Покрова Богоматері, на периферії міста Ню Йорку. До того ж частина їх, піонери парафії, англомовні „старі" еміґранти, а решта — більшість — „нові", лиш чверть сторіччя тому прибулі, міцно тримаються української мови. А все ж ця невелика й різнородна громада живе й діє об'єднано, в ній працюють не лише церковні організації, а й Союз Українок, Відділ УНСоюза, СУМ і Пласт, гарна Школа Українознавства, ведуться курси народних танків, співає хор. Все це приміщене у вигідних парафіяльних будинках, біля невеликої, але дуже привітної церковці й чепурного приходства.

В усім цім велика заслуга теперішнього пароха Озон Парку, о. Любомира Мудрого. Не диво, що він утішається великою симпатією серед усіх парафіян і вони радо скористалися нагодою, щоб вшанувати свого панотця в неділю 27 квітня. А нагода була дійсно небуденна — призначення о. Мудрого почесним крилошанином УКЦ, що його надіслав із Риму Верховний Архиєпископ, кардинал Иосиф Сліпий.

Комітет із парафіяльного активу, під проводом нашого видатного науковця проф. д-ра Василя Лева, добре натрудився, підготовляючи програму святкового обіду, церковний хор, дітвора з української школи, учні балетної школи п. Шмериковської, молоді бандуристи підготовили чудову маленьку програму під загальним проводом диригента Богдана Крущельницького. Врешті „душею" імпрези, її прометором і організатором, був відомий діяч нюйоркського Об'єднаного Комітету й ОДВУ Р. Крупка.

Організатори сподівалися 200 гостей, а прийшло їх 340... Невелика церковна заля ледве вміщувала крісла й столи, але ж це ніяк не псувало настрою присутніх, які добросердечно розміщувалися хто — де, на сцені, в бічній залі, віталися, сміялися, гуторили за трапезою, слухали промов і мистецької програми. Рідко можна бачити на громадських імпрезах таку невимушену й дружню атмосферу — свідоцтво любови й близькости парафіян до їхнього панотця.

За почесним столом сиділи священики, приятелі о. Мудрого, також деякі-іншонаціонального походження сусіди, далі — близька родина солензанта, його мати й сестра, а також наш нюйоркський „староста", адвокат Р. Гуглевич і члени організаційного комітету.

Публіка вітала всіх виконавців програми щирими оплесками. Також декілька коротких промов і привітів знайшли серед приявних уважливих і вдячних слухачів. Але найміцніші оплески привітали подачу головою комітету о. Мудрого особливого дарунку — золотистого нагрудного хреста, спеціяльно спровадженого аж із Греції.

І всіх до краю зворушила кінцева промова о. Мудрого, його смиренна подяка Богові, за те, що дозволив йому служити рідній Церкві й Народові, батькам, які допомогли йому в його покликанні, Стемфордському Владиці за призначення його якраз до цієї парафії й патріярхорівному Голові Церкви, кардиналові Иосифові — за пам'ять і за високу почесть.

Молитвою закінчилася ця парафіяльна врочистість, „велике свято малої громади", яке надовго залишиться в пам'яті всіх учасників. Бо воно свідчить про те, якою здоровою є наша громада в її корінні, як успішною може бути її дія в умовах братнього єднання...

П.

Брежнєв запевняє ЗСА про бажання продовжувати політику відпруження

Москва. — Урочисті святкування „Дня перемоги", пов'язані з відзначуванням 30-річчя з дня закінчення Другої світової війни 8-го травня 1945 року, совєтський режим використав для того, щоб продемонструвати свої „мирні" наміри, а в першій мірі свою „вірність" політиці відпруження у взаєминах СССР з ЗСА. У своєму зверненні до президента Форда генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв висловив впевненість, що закінчення війни в Індокитаю створить „кращі умови" для політики відпруження. У такому ж тоні Брежнєв промовляв на урочистих зборах совєтської партійної, державної та військової еліти у кремлівській Палаті конконґресів.

Промова Л. Брежнєва тривала всього 5 хвилин і в ній він тільки в дуже загальній формі заторкнув поточні міжнародні проблеми, заявляючи, що СССР заінтересований, щоб якнайскоріше закінчити Европейську конференцію для справ безпеки і співпраці. Окрему увагу він присвятив справі Індокитаю, підкреслюючи, що елімінація війни в Індокитаю вплине на покращання міжнародного клімату, а це уможливить обмежити дальші зброєння. Нав'язуючи до перемоги комуністів в Камбоджі та В'єтнамі, Брежнєв заявив, що „всі намагання здавити визвольні рухи народів призначені на невдачу". За словами Брежнєва, „найкращим прикладом цього є славна перемога в'єтнамського народу в боротьбі проти іноземних інтервентів і їх посіпак. Ця перемога завершує довгу героїчну боротьбу патріотів В'єтнаму. Вона прийшла у висліді вмілого використання різних форм боротьби: військових, політичних і дипломатичних".

Ніде у своїй промові Брежнєв не згадував про ЗСА і їхню ролю в Індокитаю. Таку ж повздержливість щодо „американських імперіялістів" виявляє вся совєтська пропаґандивна машина від часу перемоги комуністів у Камбоджі та В'єтнамі.

СССР проти двосторонніх домовлень арабських держав з Ізраїлем

Москва. — Газета „Правда" з 5 травня опублікувала ширшу інформацію про наради, що їх тут мав лідер Палестинської Визвольної Організації Ясир Арафат в днях від 28 квітня до 5 травня. Згідно з цим повідомленням, Я. Арафат переговорював з совєтським міністром закордонних справ А. Громиком та з секретарем ЦК КПСС Б. Пономарьовим. Розмови мали пройти „в теплій, дружній атмосфері", відбувся обмін поглядами на ситуацію на Близькому Сході та на „вигляди вирішення проблем арабського народу Палестини в рамках заходів щодо досягнення тривалого і справедливого миру на Близькому Сході". В повідомленні говориться, що „у зв'язку з цим були обмірковані питання, що стосуються женевської мирної конференції для справ Близького Сходу".

У той час, коли Арафат інформував „про боротьбу арабського народу Палести за свої національні права, совєтська сторона „підтвердила свою принципіяльну позицію підтримки боротьби арабських народів за повернення всіх окупованих Ізраїлем в 1967 році арабських земель, за здійснення законних національних прав арабського народу Палестини, включно до створення своєї національної держави".

В повідомленні осоджується намагання заключити з Ізраїлем двосторонні договори, що очевидно спрямоване проти політики Єгипту. „Учасники наради, — пише „Правда", — підкреслили особливу важливість в сучасних умовах узгіднених заходів арабських держав і Організації визволення Палестини в справі боротьби за справедливий і тривалий мир на Близькому Сході, проти будь-якого роду двосторонніх сепаратних домовлень, відірваних від всеобіймаючого врегулювання арабсько-ізраїльського конфлікту".

В рамках свого перебування в Москві, палестинська делеґація взяла участь у відзначуванні тут 1-го травня, а також відвідала столицю Азербайджанської ССР, де перевела розмови з місцевими партійними і республіканськими керівниками.

Успіхи нашої молоді

Гобокен, Ню Джерзі. — 13 квітня тут у великій авдиторії Стівенс Інституту Технології відбувся перший в історії цього відомого Інституту концерт, на якому з особливими успіхами виступав органіст — українець, Ігор Домашовець із Нюарку.

Після короткого вступного слова, коли світла в авдиторії згасли, пролунали перші могутні акорди маєстатичного твору „Велика музика" П'єра Дю Мажа, і вони відразу засвідчили, що цей перший концерт на органі Ігоря Домашовця, який саме тепер закінчує свої технологічні студії в цьому Інституті, увінчається великими успіхами.

Виконані у першій частині концерту твори широковідомих композиторів-клясиків, Иоганна С. Баха та Роберта Шумана, відразу виявили, що концерт є на високому мистецькому рівні. Публіка, ущерть наповненої просторої авдиторії, що своєю структурою нагадує модерний катедральний собор, виявляла повне задоволення нашим мистцям, нагороджуючи його довгими оплесками і вставанням з місць.

Після першої перерви виконання творів новітніх композиторів підтвердили велику здібність молодого органіста у підшукуванні відповідної тональної колоратури для інтерпретації творів, осягаючи високу техніку вживання складного, модерного електронічного органа, спроможного цілковито заступити та набагато перевершити загальновідомі клясичні органи.

Різноманітність відтінків тональної колоратури, яка приємно впливала на слух музично виробленої та вибагливої публіки, була характерною особливістю концерту. Вона овівала виконані твори новою свіжістю та різнобарвністю. Це можна пояснити тільки щасливим поєднанням набутого наукою в Інституті високого технічного знання артиста з уродженими музичними здібностями, пильно виплеканими на протязі багатьох юнацьких літ і природним пов'язанням їх із глибокою любов'ю до високоякісного мистецтва.

По закінченні концерту, на невгаваючі домагання повної ентузіязму публіки, яка знову виявила молодому й талановитому органістові своє захоплення бурхливими оплесками і вставанням, Ігор виконав ще, як наддатки, кілька творів, а між ними „Дев'ятнадцятий псалом" Б. Марчелло та „Адажіо для струн" С. Барбера.

Мистецьке виконання цих творів та їх специфічна інтерпретація викликала особливе задоволення в присутніх. Довгі овації та вставання було нагородою для молодого музика, який ввічливо схилявся, приймаючи загальне признання з скромністю та вдячністю.

Після концерту відбулася гостина, влаштована директором бібліотеки Інституту в честь багатообіцяючого молодого органіста, який у повній надії на Господа Бога з успіхами здав іспит зрілости свого творчого духа.

Ігор Домашовець, син відомого баптистського проповідника, пастора Церкви в Нюарку, Володимира Домашовця, та його дружини, Олесі. Наш молодий органіст цього літа дасть ще кілька концертів, і один із них відбудеться у травні в історичному молитовному домі Української Баптистської Церкви у Філядельфії, пастором якої є проп. Іван Беркута, редактор журналу „Віра й Наука". Ігор продовжуватиме свої вищі студії в Корнел університеті, спеціялізуючись у добуванні енерґії з нуклеарних реакторів.

Анатоль Горинський

Рената Бабак, мецо-сопрано

Рената Бабак, мецо-сопрано, яку ще так недавно совєти висилали „на показ" до Канади й Італії, вибрала волю і 13-го квітня ц. р. виступила зі своїм самостійним концертом в Карнеґі Голл, в Ню Йорку.

У викупленій залі, яку виповнили українці й багато музичних фахівців різних національностей, Рената Бабак зразу опанувала публіку. Небувалої краси голос, милозвучність у всіх динамічних тінюваннях від піяніссімо до фортіссімо і продукція рівного, не тремольованого звучання — це прикмети більш технічного порядку. Коли зважити її ґрандіозну, мистецьку особистість, спонтанність стихійного світовідчування української людини, — то й не диво, що захоплена публіка не знала границь оплескам. Власне й те, що солістка уміє зацікавити публіку степенуванням кульмінаційних пунктів, інтерпретація співаних нею пісень і арій діставала незвичайну суґестивну силу.

Її акомпаньятор на фортепіяні Р. Дорен, доволі прозаїчний диригент, не все був спроможний відчути всі ідеї нашої артистки.

Вийшовши з „раю", де Рената Бабак співала переважно по-російськи, вона тут бажала виконувати пісні і арії у їхніх оригінальних мовах, що завжди було її мрією. Не дивлячись на причини, критик з „Ню Йорк Таймсу" шукає в неї досконалости дикції. Його могла також подразнювати зміна програми в останньому моменті. Ці недотягнення можна й треба в майбутньому справити. Ми знаємо, що до тих, які виступають в Карнеґі Голл ставиться найвищі вимоги. Рубінштайн, Ростропович і Шаляпін діставали перші критику з багатьма зауваженнями, які вказують на те, що критикованих береться поважно. Ми не повинні забувати, що нюйоркська музична критика давала часом безжалісну оцінку таким вокальним величинам як Беля Руденко чи дружина Ростроповича Вішневська. Ренаті Бабак всі критики признали знаменитий голос. Критичні зауваження щодо вибору репертуару чи інтонації — це справи, які нашій співачці в її дальших виступах будуть навіть корисні.

Представники Фонду Катедри Українознавства при Гарвардському університеті заплянували низку концертів Ренати Бабак у наших культурних осередках. Цим разом її акомпаньятором буде Тома Гриньків, українець з третього покоління, який багато концертував по Европі та отримав різні відзначення і нагороди. Тепер він належить до наших кількох найактивніших молодих піяністів.

У наше музичне життя, яке, не зважаючи на його активність і талант, пропливало не надто швидким темпом, Рената Бабак вносить нові елементи музичної культури і її стихійної інтерпретації. Широкі кола нашої суспільности це відразу інстинктовно відчули і приходять на її виступи не тільки тому, що вона „дефектор", а тому, що вона справжній талант і небуденна співачка, слухати яку є справжнім переживанням.

Дарія Гординська Каранович

Дипломовий фортепіяновий речитал Олеся Кузишина

В неділю 6-го квітня ц. р. в залі Українського Інституту Америки Олесь Кузишин, учень кляси проф. Меланії Байлової, виконав різноманітну програму з клясичних і сучасних творів, виявивши себе обдарованим мистцем. Ним були представлені твори Баха, Бетговена, Рахманінова, Ревуцького, Нижанківського, Прокоф'єва та Шопена.

О. Кузишин володіє відмінною технікою, дисциплінованим темпераментом, звуком, а виконуване трактує просто без претенсій.

В центрі першого відділу була трьохчастинна соната оп. 78 Фіс-дур Бетговена. Вдумливо і тепло заграв піяніст цей визначний своїми музичними образами твір. Для кожної частини він знайшов цікаві фарби. В окремих епізодах сонати, слушно драматизованих піяністоо, чітко чулася глибина і сила бетговенської думки.

У віртуозній прелюдії Г-моль Рахманінова, Кузишин виявив володіння кантиленою і акордовою технікою (в середній частині твору) і передав всю щирість композиції.

Запам'ятався торжественно-роздумливий етюд Е-дур Шопена; вдало передав піяніст характерний кольорит композиції Прокоф'єва (рухливий прелюд оп. 12 ч. 7); емоційно звучав фортепіян у пристрасній прелюдії Ес-дур Ревуцького і в скерцо Ціс-моль Шопена.

Переповнена заля вітала оплесками, подарунками і квітами талановитого градуанта УМІ і його визначного професора Меланію Байлову.

На наддаток Кузишин вишукано виконав гумореску Барвінського на тему української народної пісні „добрий вечір дівчино, куди йдеш".

Євген Крахно

В Гемстеді створено громадський комітет для відзначення 25-річчя смерти Т. Чупринки

Гемстед, Н. Й. (М. Корнага). — 42-ий Відділ ООЧСУ в Гемстед, Н. Й., йдучи за вказівками ГУ ООЧСУ та закликом Екзекутиви Українського Конґресового Комітету дав ініціятиву до створення Громадського Комітету повіту Нассав і околиці для відзначення 25-ої річниці геройської смерти Головного Командира Української Повстанської Армії сл. п. ген. хор. Тараса Чупринки-Романа Шухевича.

Громадський Комітет, що складається з представників місцевих організацій і товариств, очолив Петро Шанайда — голова 42-го Відділу ООЧСУ. У склад комітету увійшли: Андронік Копистянський — ОДВУ — заступник голови, Мирон Корнага — ООЧСУ — секретар і члени: Христя Подалюк — Відділ УККА Насав, Володимир Шпачинський — Український Народний Союз, Микола Курчак — Товариство за Патріярхат, Стефан Коханівський — СУК „Провидіння", Олексій Пясецький — Станиця Пласт, Орися Дацків — Пласт-Прият, Іванка Солтис — Союз Українок Америки, Кирило Безкоровайний — муж довіря повіту Саффолк. Імпрезові референти: Катерина Мицьо і Ярослав Копистянський. Фінансовий: — Любомира Пакош.

Громадський Комітет покликав також Почесний Комітет в складі: Володимир Атлас — голова Відділу УККА повіту Нассав, Іван Кучмак — УСС, Михайло Федько — УГА, Мирон Миц... — УПА, Гілярій Зарицький — 1 УД УНА.

Відзначення роковин відбудеться 12-го жовтня ц. р. у Парафіяльному Центрі УК Церкви св. Володимира в Юніонтейл, Н. Й. Святкування відбуватиметься під протекторатом УККА.

ТЕАТРАЛЬНА СТУДІЯ МОЛОДІ
при церкві свв. Володимира й Ольги в Чікаґо, складає замість квітів на свіжу могилу корифея українського театру

Сл. П.

Б. Паздрія

50.00 дол. на фонд видання „Історії Українського Театру"

З відходом у вічність замість квітів на могилу Дорогого Краяна

Сл. П.

проф. д-ра Василя Стецюка

складаємо 50.00 дол. на Гарвардський Університет Укр. Студій. Шановній, Опечаленій Дружині й Рідні висловлюємо щирі співчуття.

Богдан, Марія і Роксоляна РОБАКИ
Ірвінґтон, Н. Дж. 1975

В ТРЕТЮ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого, Одинокого і Незабутнього СИНА

бл. п.

ЮРКА РОМАНЬЦЬО

який був забитий у Валінґтон, Ню Джерзі 14 травня 1972 р., при 196 Main Ave., і тіло якого знайшли в ріці 15-го травня 1972 року, за спокій Його Душі будуть відправлені

Служби Божі

в СЕРЕДУ, 14-го ТРАВНЯ 1975 р.
в НЮ ЙОРКУ — в Церкві СВ. ЮРА, о год. 6:30 ранку;
в БРУКЛИНІ — в Церкві СВ. ДУХА о год. 8-ій ранку;
в ОЗОН ПАРКУ — в Церкві СВ. МАРІЇ, о год. 8-ій ранку;

Просимо Родину і Знайомих згадати Покійного в своїх молитвах.

МАМА, ТАТО і СЕСТРИ

ПОМОЛИМОСЬ ЗА НАШИХ ДРУЗІВ.
ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ
За спокій і вічну радість душі

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ЮРКОВСЬКОГО

визначного мецената Фонду Катедр Українознавства.
Заупокійні Святі Літургії і Панахиди будуть відправлені в таких церквах:

11-го ТРАВНЯ 1975 р., о год. 10-ій ранком, в УКЦеркві св. Михаїла Балтимор, Мд., Впреп. о. монс. П. Мельничук;

17-го ТРАВНЯ, о год. 11-ій ранком, УПЦеркві св. Андрія Первозванного, Бостон, Масс, Впреп. о. протоєрей М. Пахолок;

о год. 9-ій ранком, в УКЦеркві Христа Царя, Бостон, Масс. (співана Служба Божа і Панахида), Впреп. о. полк. И. Скульський;

о год. 9-ій ранком, в УКЦеркві св. Иосафата, Рочестер, Н. Й., Впреп. о. монс. М. Бабак;

о год. 10-ій ранком, в УПЦеркві, Бріджпорт, Конн., Впреп. о. А. Якобс;

о год. 9-ій ранком в УКЦеркві, Бріджпорт, Конн. (Свята Літургія), Впреп. о. Яр. Шуст;

Панахида в тій же церкві в неділю, 18-го травня, о год. 9.30 ранком.

Продовження дальшого розкладу Богослужень за бл. п. В. Юрковського — в наступних повідомленнях.

Вічна Пам'ять Володимирові Юрковському!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

Суслова відзначено золотою медаллю

Москва. — Постановою Президії Академії Наук СССР з 24 квітня відзначено відомого совєтського марксистського теоретика та ідеолога КПСС, члена Політбюра ЦК КПСС Михаїла Суслова золотою медаллю ім. Карла Маркса. Такою ж золотою медаллю Академія Наук СССР відзначила іншого комуністичного теоретика і діяча Жака Дюкло, члена Політбюра Французької Комуністичної Партії, який помер день пізніше, 25 квітня. Інформуючи про відзначення Суслова, „Правда" з 5 травня пише, що він заслужився на полі „підвищення керівної ролі робітничої кляси і ленінської партії у процесі будівництва комунізму в СССР, дальшого удосконалювання соціялістичної демократії, боротьби КПСС за чистість марксистсько-ленінської ідеології, проти антикомунізму і всіх різновидностей опортунізму та ревізіонізму".

Золоту медаль ім. Карла Маркса Академія Наук СССР присуджує за особливі заслуги в ділянці суспільних наук.

Центральний Комітет Дрогобиччан у 1970-1974 роках

Час нашого довголітнього перебування у вільному світі марно не пропав: ми зорганізовані в Центральному Комітеті Дрогобичан, видали з допомогою членів його управи й Редакційної колегії вісімсотсторінковий збірник і помістили в ньому не тільки те, чого не подали про Дрогобич і Дрогобиччину Академія Наук УССР у книзі „Історія міст і сіл УРСР — Львівська область", але ще й показали своїм землякам, що ми у вільному світі боронимо правду про наше місто й колишній дрогобицький повіт.

Коли читаємо збірник „Дрогобиччина — земля Івана Франка", перед нашими очима пересуваються молоді літа, виринають друзі, товариші й знайомі, пригадаються нам веселі й сумні часи колишнього життя й боротьби, воскресають, померклі вже літами, мрії й поштовхують нас до праці, до змагань за кращу долю молодого покоління й України. Перед нашими очима виринають також ті, що життя своє віддали як громадські, культурно-освітні, літературно-мистецькі, спортові, кооперативні, церковні, політичні, революційні та інші діячі.

Центральний Комітет Дрогобичан, який автор цієї статті очолює від 3-го січня 1970 р., заплянував був видати в 1972 р. збірник Дрогобиччини й влаштувати з цієї нагоди Четвертий З'їзд Дрогобичан. На жаль, цей з'їзд у 1972 р. не відбувся, бо збірник не був ще готовий: не всі автори прислали були свої статті й не прислано ще всіх знімок, які треба було переглянути, щоб ствердити, з котрих удасться виготовити кліші, а з котрих ні. Також у 1973 р. не можна було влаштувати з'їзд, бо в друкарні оо. Василіян у Торонті, де збірник друкувався, захворів лінотипіст, якому був доручений друк книжки. Збірник вийшов з друку аж у 1974 р. і в тому самому році відбувся 14 і 15 вересня на „Верховині" Четвертий з'їзд дрогобичан з урочистою роздачею примірників цієї книги.

Обрана на Третьому з'їзді дрогобичан, який відбувся 12 і 13 вересня 1970 р. на Союзівці, управа Центрального Комітету Дрогобичан не вся діяла: майже 80 відсотків управи ані разу не взяла участи в засіданнях на протязі чотирьох років. Голова крім своїх обов'язків голови мусів деякий час виконувати функцію секретаря, бо обраний в 1970 р. секретар С. Кобільник листом з 11 березня 1972 р. зрікся із співпраці призначених з'їздом обов'язків не виконував, а функції секретаря не хотів здати, й на засідання не приходив. Щойно, на засіданні 16 вересня 1973 р., на внесення редактора В. Модрича Вергана, управа покликала Миколу Курчака на пост секретаря і він цю функцію виконує до сьогодні.

Не зважаючи на різні недомагання й перебої невеликій групі ентузіястів — членам управи й Редакційної колегії вдалося заплянувану справу довести до успішного кінця.

Головний тягар видання збірника лежав на трьох особах — голові Центрального Комітету Дрогобичан і головному та технічному редакторам — д-рові Луці Луцеву й д-рові Василеві-Модрич-Верганові. Д-р Л. Луців, який очолював Редакційну колегію, упорядковував зібраний матеріял, робив коректу та дбав про те, щоб збірник мав науковий характер. Д-р В. Модрич-Верган зібрав увесь матеріял, вів листування з авторами статтей, переглянув знімки й подав їхній вимір, допомагав д-рові Л. Луцеву в коректі, листувався з друкарнею й раз її відвідав.

Переписуванням статтей на машині займалися Ольга Осередчук (коло 50 статтей) і С. Максимів (15 статтей).

Велике число осіб своїми пожертвами й участю в з'їздах та імпрезах уможливили видати збірник.

Патронувати у виданні книги погодилося Наукове Товариство Шевченка завдяки прихильній опінії проф. д-ра Василя Лева.

Крім осіб, про яких була мова вище, активну участь у праці Центрального Комітету Дрогобичан, Редакційної колегії й місцевих комітетів дрогобичан брали: мгр І. Витвицький, мгр А. Гладилович, Е. Гутович, І. Дурбак, д-р С. Карпінська, В. Колінко, М. Кривокульська, проф. П. Лопата, д-р інж. І. Метіль, мгр І. Скочиляс, М. і С. Синейки, мгр В. Черевко, інж. В. Тустанівський і інші.

Діяльність Центрального Комітету Дрогобичан не закінчилися з виданням збірника й влаштуванням Четвертого з'їзду дрогобичан. На згаданому з'їзді обрано нову управу, яка задумує видати другий том збірника, до якого ввійшли б додаткові матеріяли про Дрогобиччину. На засіданні 23 листопада 1974 р. д-р В. Модрич-Верган згодився бути головним редактором цього другого тому збірника. Наші земляки вже присилають статті на адресу голови й д-ра В. Модрича-Вергана. Дальші інформації будуть подані в пресі.

Інж. Володимир Осередчук

АКАДЕМІЧНИЙ ВЕЧІР В НЮ ГЕЙВЕНІ

Ню Гейвен, Конн. — Студійне Товариство ім. М. Грушевського і Товариство Прихильників Української Народної Республіки влаштовують в неділю, 18-го травня ц.р. о год. 5-й по полудні в залі української церкви при 569 Джордж вулиці Академічний вечір. Доповідь на тему: „Червоний Китай 1975 року" виголосить д-р Ярослав К. Туркало. Доповідач поділитися із слухачами своїми власними враженнями з відвідин червоного Китаю.

„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ" В ЛІГАЙТОНІ

Лігайтон, Па. — На відпочинковій Оселі ім. О. Ольжича відбудеться в днях 24-25-го травня ц.р. „Український День" з великою святочною і мистецько-розваговою програмою, як: вшанування борців в Україні, які змагаються за людські та національні права і вольності; вшанування піонерів-українців з нагоди 100-ї річниці українського поселення в ЗСА; відзначення важливіших подій з історії ЗСА для відмічення 200-річчя Американської Незалежности. В суботу, 24-го травня вечором відбудеться товариська забава. В неділю після Служб Божих о год. 1-й відбудеться святочна і мистецька програма. „Український День" проходиме під гаслом: „Пам'ять про велике минуле — шлях до світлого майбутнього".

Камбоджські комуністи викинули совєтських дипломатів з їхньої амбасади, обстріляли та пограбували будинок

Бангкок, Таїланд. — Перемога Хмер Руж (комуністів) у Камбоджі і захоплення столиці країни Пном Пен принесла чи не найбільшу несподіванку „ідеологічно спорідненим" совєтським дипломатам у Камбоджі. Згідно з інформаціями кореспондента „Ню Йорк Таймсу" Сиднея Г. Шенберга, який щойно прибув з Пном Пен разом з трьома іншими американськими журналістами, в тому також Левом Рудакевичем, довелося шукати охорони у французькій амбасаді не тільки їм — американцям, — та іншим чужинцям, але також совєтським дипломатам.

„День перед тим (тобто перед їхнім виїздом з Пном Пену) сюди (до французької амбасади) прибуло сімох росіян, які намагалися втриматися у совєтській амбасаді. Вони пробували розпачливо встановити приязні контакти з новими камбоджськими лідерами, щоб противажити впливам китайців. Але китайці, а не росіяни були тими, що постачали Хмер Руж зброю. Камбоджські комуністи відкинули совєтські намагання, знищили пострілом ракети другий поверх у совєтській амбасаді, пограбували будинок і наказали росіянам перенестися до французького комплексу", — пише С. Шенберґ в „Ню Йорк Таймсі", з 9-го травня.

Відбулися Загальні Збори Відділу УККА в Трентоні

Трентон (С. Ш.). — В суботу 26-го квітня відбулися тут в приміщенні „Самопоміч", загальні збори Відділу УККА - Трентон, в присутності представників організацій та платників УНФ-ду.

Збори відкрив голова Відділу, С. Шипкевич і привітавши присутніх, подав порядок нарад, який збори прийняли без змін. Зборами проводила Президія в складі: З. Федорович — голова, М. Кузів — секретар.

По відчитанні протоколу з попередніх загальних зборів, звітувала уступаюча Управа.

Голова Відділу С. Шипкевич, у довшому звіті, подав перебіг минулорічної, багатої в результати праці Відділу: чисельну участь громадян у Вашінгтоні на з'їзді - манифестації в обороні нескорених з нагоди 10-ліття відкриття пам'ятника Т. Шевченкові, влаштування Листопадового свята, створення Комітету установ та організацій Трентону для відсвяткування 22-го Січня академією, яка привабила понад 500 осіб та ін. Звітували ще інж. Іван Гафткович — секретар та Іван Галик — касир.

В дискусії над звітами присутні висловлювали признання активній Управі, зазначуючи при тому, що в минулому році відродилось наче бажання ширшого громадянства до співпраці з УККА.

Після звітів і дискусії, на внесок Контрольної комісії уступаючій Управі уділено абсолюторію. Номінаційна комісія подала листу нової Управи, яку збори одноголосно одобрили в такому складі: голова — Андрій Галайдіда; 1-ший заст. голови проф. Е. Гец, 2-гий заст. голови — інж. Іван Гафткович, секретар — інж. Макар Копаниця, касир і реф. УНФ-ду — Іван Галик, реф. зовн. зв'язків — С. Шипкевич, члени Управи: З. Федорович і Михайло Кузів. Контрольна комісія: інж. Богдан Дубик, Михайло Дзюбас, Степан Саган.

Новообраний голова Відділу подякував за вибір та приобіцяв працювати для добра української трентонської громади.

